

7.5.2018 LUONNOS

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi verontilityslain 5 a ja 13 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi verontilityslakia siten, että jaettaessa kuntien yhteisöveron metsävero-osuutta yksittäisille kunnille kunnan metsäerän laskennassa kaikki metsähehtaarit olisivat maakunnittain yhdenmukaisesti arvostettuja. Samalla luovuttaisiin jaottelemaa kunnan alueella sijaitsevia metsähehtaareja metsätalousoikäyttöön oleviin ja luonnonsuojelualueilla sijaitseviin metsämaihin. Yksittäisen kunnan metsäerän laskentaerän laskentaperusteena olisi kunnan metsähehtaarien kokonaismäärän suhteellinen osuus maakunnan vastaavasta hehtaarimäärästä. Lisäksi esitykseen sisältyy lakitekniisiä muutoksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2019 alusta. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuoden 2019 yhteisöveron jako-osuuksien laskennassa.

PERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Yksittäisen kunnan metsäerä

Kunnat saavat osuuden yhteisöveron tuotosta verontilityslain (532/1998) 12 §:n mukaisesti. Vuodesta 2018 kuntien jako-osuus on 31,35 prosenttia yhteisöverosta. Yksittäisille kunnille jaettava yhteisövero-osuus määräytyy verontilityslain 13 §:n mukaisesti. Kuntien yhteisövero-osuus jaetaan yksittäisille kunnille siten, että kunnan verovuoden jako-osuus on kahden viimeksi valmistuneen verotuksen tietojen perusteella laskettujen jako-osuuksien keskiarvo. Kunnan jako-osuus saadaan laskemalla kunkin kunnan yritystoimintaerän ja metsäerän summan suhteellinen osuus kaikkien kuntien vastaavien lukujen summasta. Kunnan yritystoimintaerä määräytyy siten, että kunkin yhteisön, lukuun ottamatta Metsähallituksen ja sen metsätaloutta harjoittavan tytäryhtiön yhteisöverosta kunnille tulevaa osuutta, verovuodelta maksuunpantu yhteisövero jaetaan kunnittaiseksi yritystoimintaerän laskentaeräksi. Jos yhteisöllä on toimipaikka vain yhdessä kunnassa, yhteisön vero lisätään tämän kunnan laskentaerään. Jos yhteisöllä on toimipaikka useassa kunnassa, yhteisön vero lisätään näiden kuntien laskentaeriin yhteisön toimipaikkojen kunnittaisten henkilöstömäärien suhteessa. Konserniavustuksesta verotuksessa annetun lain (825/1986) mukaisessa konsernisuhteessa olevien yhteisöjen verot lasketaan kuitenkin yhteen ja lisätään asianomaisten kuntien laskentaeriin kyseiseen konserniin kuuluvien yhteisöjen toimipaikkojen kunnittaisten henkilöstömäärien suhteessa. Kuntien osuus verontilityslain 13 §:n 2 momentissa tarkoitettusta yhteisöverosta vähennettynä 3 momentissa tarkoitettulla metsävero-osuudella jaetaan yksittäisten kuntien yritystoimintaeräksi näin saatujen kunnittaisten laskentaerien suhteessa. Kunnan metsäerä määräytyy metsäkeskuksen bruttokantorahatulojen ja kunnan talousmetsähehtaarien perusteella sekä suojeltujen metsähehtaarien ja näistä saamatta jääneen arvioidun kantorahatulon mukaan.

Metsäeränä kunnille jaettava yhteisöveron määrä on metsävero-osuus, johon on lisätty Metsähallitukselle ja sen metsätaloutta harjoittavalle tytäryhtiölle maksuunpantu kunnille tuleva yhteisövero. Metsävero-osuus oli vuonna 2016 noin 181 miljoonaa euroa, josta Metsähallituksen maksamien verojen osuus oli noin seitsemän miljoonaa euroa. Verontilityslain 13 §:n 3 momentin mukaan kuntien metsävero-osuus määräytyy vuosittain siten, että vuoden 2007 metsävero-osuutta muutetaan bruttokantorahatulojen muutosta vastaavasti. Muutos lasketaan vuoden 2005 lopusta verovuotta kaksi vuotta edeltäneen vuoden loppuun (*metsävero-osuus*). Metsävero-osuuden määrä on vähintään viisi ja enintään 15 prosenttia kuntien yhteisöverosta. Tällaiseen laskentamenettelyyn siirryttiin, kun puun myyntitulon verotuksessa pinta-alaperusteisen metsäverotuksen siirtymäaika päättyi.

Metsäerän laskennasta säädetään verontilityslain 13 §:n 4 momentissa. Kunnan metsäerää laskettaessa perusteena käytetään metsäkeskuksittain laskettuja bruttokantorahatuloja, jotka jaetaan yksittäisille kunnille niiden alueella olevien talousmetsämaapinta-alojen suhteessa.

Lisäksi perusteeseen luetaan arvioidut saamatta jääneet kantorahatulot lakisääteisten luonnonsojelualueiden metsämaista sekä vanhojen metsien suojeluohjelman mukaisista valtion mailla ja Kuusamon yhteismetsän alueella sijainneista metsämaista. Arvioidut saamatta jääneet tulot otetaan huomioon vain silloin, kun asianomaisten metsämaiden pinta-ala on Lapin läänissä vähintään 1 000 hehtaaria, Oulun läänissä 500 hehtaaria ja muualla maassa 300 hehtaaria. Saamatta jääneet kantorahatulot määritellään vuosittain siten, että suojelualueiden metsämaan hehtaarimäärä kerrotaan varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaisesti vahvistetulla metsän keskimääräisellä vuotuisella tuotolla. Metsävero-

osuus lisättyä Metsähallitukselle ja sen metsätaloutta harjoittavalle tytäryhtiölle maksuunpannalla kunnille tulevalla osuudella yhteisöverosta jaetaan yksittäisten kuntien metsäeräksi näin saatujen kunnittaisten laskentaerien suhteessa.

Metsäerä sisällytetään kunnan jako-osuuslaskelmaan siten, että kunnan talousmetsähehtaarien suhteellisella osuudella metsäkeskusalueen talousmetsähehtaareista kerrotaan metsäkeskuksen bruttokantarahatulo. Tähän euromääräiseen osuuteen lisätään kunnan luonnonsuojelumetsähehtaarit kerrottuna kunnan suojeltujen metsien osalta saamatta jääneellä arvioidulla kantarahatulolla. Näin saatu määrä on kunnan euromääräinen metsäerän laskentaperuste kunnan yhteisöveron jako-osuutta laskettaessa. Kunnan metsäerä lasketaan siten, että kunnan metsäerän laskentaperusteen suhteellisella osuudella koko maan metsäerän laskentaperusteiden summasta kerrotaan kuntien yhteisövero-osuudesta erotettu verotilityslain 13 §:n 3 momentin mukainen metsävero-osuus. Kunnan yhteisöveron jako-osuus on kunnan yritystoimintaerän ja metsäerän summan suhteellinen osuus koko maan vastaavasta summasta.

Laki Suomen metsäkeskuksesta (418/2011) tuli voimaan vuoden 2012 alusta. Entiset 13 alueellista metsäkeskusta yhdistyivät tällöin yhdeksi valtakunnalliseksi metsäkeskukseksi. Valtioneuvoston asetuksella (1101/2011) säädettiin metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön alueyksiköistä. Alueyksikön toimialueet muodostuivat aiemmista alueellisten metsäkeskusten toimialueista. Vuoden 2015 alusta voimaan tulleella Suomen metsäkeskuksen toiminnasta annetulla asetuksella (1448/2014) kumottiin asetus (1101/2011). Tämän jälkeen metsäkeskuksella ei ole ollut säädösperusteista aluejakoa, vaan metsäkeskus määrittelee työjärjestyksessään alueelliset toimintayksikkönsä. Metsätalouteen liittyvää tilastointia ei siten ole tarkoituksenmukaista perustaa alueellisiin metsäkeskuksiin tai metsäkeskusten alueyksiköihin pohjautuvaan aluejakoon.

Suomessa sijaitsevista metsätalouskäytössä olevista metsämaista ja lakisäateisillä luonnonsuojelualueilla sijaitsevista metsämaista saadut bruttokantarahatulot sekä talousmetsien hehtaariarvot että luonnonsuojelualueiden arvioidut saamatta jääneet hehtaariarvot ilmenevät Suomen metsäkeskuksen alueyksiköittäin alla olevasta taulukosta vuoden 2016 tietojen mukaisina. Taulukko ei sisällä Ahvenanmaalla sijaitsevia metsämaita.

Metsäkeskus	Metsämaa-hehtaarit	Luonnon-suojelualue-hehtaarit	Taloustmetsä-hehtaarit	Bruttokantorahatulot, €a	Luonnon-suojelu-alueiden kantorahatulot, €	Kantorahatulot yhteensä, €	Talousmetsien kantorahainta/hehtaari, €	Luonnon-suojelu-alueiden kantorahainta/hehtaari, €
Rannikko	952 422	5 692	946 730	115 361 221	548 178	115 909 399	121,85	96,31
Lounais-Suomi	979 291	7 741	972 009	150 106 216	745 169	150 851 385	154,43	96,26
Häme-Uusimaa	935 759	7 190	928 733	212 685 250	1 004 281	213 689 531	229,01	139,68
Kaakkois-Suomi	754 743	1 510	753 233	175 746 999	190 595	175 937 594	233,32	126,22
Pirkanmaa	921 676	8 623	913 053	163 491 999	988 525	164 480 524	179,06	114,64
Etelä-Savo	1 205 334	9 629	1 196 195	248 925 999	1 360 580	250 286 579	208,10	141,30
Etelä- ja Keski-Pohjanmaa	1 160 142	8 814	1 151 328	111 874 310	533 946	112 408 256	97,17	60,58
Keski-Suomi	1 374 859	8 292	1 366 567	210 013 000	939 696	210 952 696	153,68	113,33
Pohjois-Savo	1 338 470	3 735	1 334 735	187 459 003	316 952	187 775 955	140,45	84,86
Pohjois-Karjala	1 465 629	15 405	1 450 224	165 311 000	1 048 625	166 359 625	113,99	68,07
Kainuu	1 711 220	61 273	1 649 947	95 658 666	2 059 846	97 718 512	57,98	33,62
Pohjois-Pohjanmaa	2 445 604	52 435	2 393 430	132 510 335	1 173 686	133 684 021	55,36	22,38
Lappi	4 989 726	453 700	4 536 026	104 683 001	5 197 697	109 880 698	23,08	11,46
Koko maa	20 234 875	644 038	19 592 210	2 073 826 999	16 107 776	2 089 934 775	105,85	25,01

Taulukosta käy ilmi, että kaikkien luonnonsuojelualueiden metsähehtaarien tuottohinnat ovat olleet selvästi alemmat kuin saman alueen taloustmetsien tuottohinnat. Tällaista tilannetta ei voida pitää oikeudenmukaisena, vaan luonnonsuojelualueiden metsähehtaarien tuottohintojen tulisi olla samanarvoisia kuin taloustmetsien tuottoarvot.

Sekä taloustmetsien että luonnonsuojelualueiden metsien hehtaarituohtoarvot eri puolilla Suomea eroavat myös merkittävästi.

1.2 Yhteisöveron tuotto ja metsävero-osuus

Metsäerän laskentaperusteen määrä on viime vuosina ollut keskimäärin noin 170 miljoonaa euroa, josta metsävero-osuuden määrä on ollut noin 160 miljoonaa euroa ja Metsähallituksen maksamien verojen määrä noin kymmenen miljoonaa euroa. Yhteisöveron tuotto on viime vuosina ollut keskimäärin noin viisi miljardia euroa, josta kuntien osuus on ollut noin 1,7 miljardia, jolloin metsävero-osuuden osuus on ollut noin kymmenen prosenttia kuntien yhteisöverosta. Yhteisöveron tuoton arvioidaan lähivuosina kasvavan noin kuuteen miljardiin euroon, jolloin kuntien osuus olisi noin kaksi miljardia.

2 Ehdotetut muutokset

2.1 Yksittäisen kunnan metsäerä

Metsäerän laskentaperustetta on syytä muuttaa, koska Suomen metsäkeskuksen organisaatio-uudistuksen jälkeen jakoperusteena olevia alueellisia metsäkeskuksia ei enää ole olemassa eikä bruttokantorahatulota enää tilastoida tällä aluemäärityllä. Verontilityslain 13 §:n muuttamisesta annetulla lailla (1317/2016) kuitenkin säädettiin, että metsäerän jakoperusteena käytetään vuoden 2014 metsäkeskusjaottelun mukaisia julkisen palvelun yksikön

13 alueyksikköä, jotta pystyttäisiin edelleen soveltamaan bruttokantorahatuloon perustuvaa tilitysperustetta. Tämän hypoteettisten alueiden konstruoimisen tilitystä varten oli tarkoitus olla vain väliaikainen ratkaisu. Epäselviä tilanteita aiheutuisi esimerkiksi siitä, jos kuntaliitoksia syntyy metsäkeskusalueiden välillä.

Nykyisin Luonnonvarakeskus (Luke) kerää tietoja metsistä ja metsähakkuiden kantorahatu-loista. Luke pystyy tällä hetkellä toimittamaan bruttokantorahatiedot aiemmalla metsäkeskus-jaotuksella, joten tähän saakka metsäerä on voitu tilittää samojen laskentaperusteiden mukai- sesti. Koska Suomeen säädetään uusi maakuntajako, olisi vuodesta 2019 lähtien maakunta myös alueellisesti ja hallinnollisesti soveltuvampi jakoperuste kuin nyt käytössä oleva jaottelu.

Luonnonsuojelualueiden metsähehtaarihinnat ovat olleet alempia kuin saman metsäkeskuksen alueella sijaitsevien talousmetsähehtaarien bruttokantorahatuloihin perustuvat hinnat. Ei kui- tenkaan ole perusteltua kohdella luonnonsuojelualueita eri arvostamisperusteella kuin talous- metsiä, koska luonnonsuojelualueita ei voida muun muassa niiden eri käyttötarkoituksen pe- rusteella hoitaa metsätaloudellisesti yhtä tehokkaasti kuin talousmetsiä. Tästä syystä ne kun- nat, joissa on paljon luonnonsuojelumetsiä, ovat joutuneet yhteisöveron metsävero-osuuden jaossa huonompaan asemaan kuin talousmetsäkunnat.

Jotta kaikki samassa maakunnassa sijaitsevat metsämaat olisivat kuntien metsäerää laskettaes- sa yhdenmukaisesti arvostettuja, esityksessä ehdotetaan muutettavaksi verontilityslain 13 §:n 4 momenttia siten, että kunnan metsäerän laskentaperusteena käytettäisiin maakunnittain mää- räytyviä bruttokantorahatuloja ja kunkin kunnan metsähehtaarimääriä. Yksittäisen kunnan metsäerän laskentaperuste olisi maakunnittain lasketut bruttokantorahatulot talousmetsäheh- taaria kohden. Samaa hehtaariarvoa sovellettaisiin myös maakunnassa sijaitseviin luonnonsuo- jelualueen koosta riippumattomien luonnonsuojelualueiden metsähehtaareihin. Kunkin kunnan metsäerä on talousmetsien ja luonnonsuojelualueilla sijaitsevien metsähehtaarien yhteenlaske- tun laskentaerän suhteellinen osuus koko maan vastaavasta summasta.

Esityksen valmistelussa oli esillä myös vaihtoehto, jossa metsäerän laskentaperusteena koko maassa olisi ollut pelkästään kunkin kunnan metsähehtaarimäärät sisältäen sekä talousmetsät että luonnonsuojelualueiden metsät. Tässä järjestelmässä erityisesti kuntakohtaiset vaikutukset joillekin kunnille, etenkin Lapin kunnille, olisivat olleet suuria (+1 500 euroa/asukas) ja toi- saalta Etelä-Suomen metsävaltaisille kunnille menetykset olisivat olleet melko merkittäviä (- 60 euroa/asukas). Lähinnä tämän johdosta tästä vaihtoehdosta luovuttiin. Lisäksi tehtiin las- kelmia, joissa luonnonsuojelualueen metsähehtaarit olisivat metsäkeskusalueiden sisällä sa- manarvoisia kuin talousmetsähehtaarit. Laskelmien perusteella todettiin, että näillä muutoksil- la, etenkin verotulojen tasauksen jälkeen, olisi kuntien tuloihin melko vähäisiä vaikutuksia. Suurimmat positiiviset muutokset olisivat kohdistuneet Lapin kuntiin, joista eniten verotuloja lisää olisi saanut Savukosken kunta 62 euroa/asukas eli saman verran kuin tässä esityksessä ehdotetussa muutoksessa.

2.2 Takuutilitys

Verotililaki (64/2009) on kumottu vuoden 2017 alusta. Verotilityslain 5 a §:n 1 momenttiin si- sältyy kuitenkin vielä joitakin verotililain termejä, jotka ehdotetaan muuttaviksi siten, että ta- kuutilityksenä tilitetään kuitenkin enintään määrä, joka vastaa veronkantolain 7 §:ssä tarkoite- tuille veroille kohdistamatta olevien maksujen ja käyttämättä olevien palautusten yhteismäärää kertymisjakson päättymispäivänä.

2.3 Yksittäisten kuntien jako-osuudet

Verontilityslain 13 §:n 5 momentin perusteella Verohallinto toimittaa salassapitosäännösten estämättä kunkin kunnan lisäksi Suomen Kuntaliitto ry:lle tiedot yhteisöille maksuunpannuista yhteisöveroista kaikkien kuntien osalta tietojen tarkistamista varten. Esityksessä ehdotetaan, että vastaavat tiedot Ahvenanmaan maakunnan kuntien osalta toimitettaisiin Ålands kommunförbundetille (Ahvenanmaan kuntaliitto).

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Metsäerän laskentaperusteiden muutoksella ei ole vaikutusta valtion talouteen eikä kuntien talouteen kokonaisuutena. Sen sijaan yksittäisille kunnille muutoksella on vaikutuksia, tosin melko maltillisia. Suurimmille kaupungeille muutoksella ei ole juurikaan vaikutuksia.

Muutoksen vaikutus tulee vuonna 2019 kuntien yhteisöveron laskentaperusteeseen mukaan puolella painolla, koska verontilityslain 13 §:n 1 momentin mukaan kunnan verovuoden jako-osuus on kahden viimeksi valmistuneen verotuksen tietojen perusteella laskettujen jako-osuuksien keskiarvo. Lisäksi vuodesta 2021 myös valtionosuuksien verotuloihin perustuva tasaus lieventää vielä vaikutusta kuntien tuloihin. Verotulojen tasaus lasketaan viimeksi valmistuneen verotuksen tiedoilla eli kahden vuoden viipeellä verrattuna verovuoteen. Esityksen kuntakohtaiset vaikutuslaskelmat on tehty siten, että kuntien osuutena yhteisöveron tuotosta on käytetty vuoden 2017 arvioita 1 717 miljoonaa euroa.

Alla olevassa taulukossa on listattu ne kunnat, joissa vaikutus on vähintään +/-10 euroa asukasta kohti ennen verotulojen tasausta vuoden 2017 tasolla laskettuna, kun muutos on voimassa täysipainoisesti eli vuonna 2020. Kaikissa muissa kunnissa vaikutukset ovat pienempiä. Suurimmassa osassa kuntia vaikutus on 0 euroa/asukas.

Suurimmat muutokset johtuvat pääosin siirtymisestä metsäkeskusjaosta maakuntajakoon. Savukosken samoin kuin muiden Lapin kuntien verotulojen lisäykset johtuvat lähinnä luonnonsoojelumetsien arvostamisesta talousmetsien kanssa samaan arvoon. Suurimmat menetykset johtuvat siirtymisestä maakuntajaon perusteella määräytyvään metsäerän laskentaperusteeseen.

Taulukko. Suurimmat saajat ja menettäjät

Suurimmat saajat €/asukas		Suurimmat menettäjät €/asukas	
Savukosken kunta	62	Lestijärven kunta	-32
Lapinjärven kunta	31	Myrskylän kunta	-29
Hartolan kunta	28	Korsnäsän kunta	-23
Padasjoen kunta	28	Vöyrin kunta	-22
Sysmän kunta	25	Kruunupyyn kunta	-21
Inarin kunta	18	Kristiinankaupunki	-21
Inkoon kunta	16	Halsuan kunta	-20
Loviisan kaupunki	16	Närpiön kaupunki	-19
Kemiön kunta	16	Uudenkarlepyyn kaupunki	-19
Sodankylän kunta	12	Maalahden kunta	-18
Pudasjärven kaupunki	12	Pukkilan kunta	-17
Tammisaaren kaupunki	11	Ristijärven kunta	-15
Kittilän kunta	11	Pedersören kunta	-14
Taivalkosken kunta	11	Puolangan kunta	-13
Siuntion kunta	10	Askolan kunta	-11
		Toholammin kunta	-10
		Perhon kunta	-10
		Kuhmon kaupunki	-10
		Hyrynsalmen kunta	-10

3.2 Hallinnolliset vaikutukset

Luonnonvarakeskus ilmoittaisi edelleen Verohallinnolle koko maan bruttokantorahatulot maakunnittain metsävero-osuuden ja metsäerän laskemista varten. Verohallinnolle ei aiheutuisi ehdotetun muutoksen johdosta lisäkustannuksia.

Ehdotetuilla muutoksilla ei ole ympäristö- eikä sukupuolivaikutuksia.

4 Rahoitusperiaatteen tarkastelu

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kuntien yhteisövero-osuuden metsävero-osuuden yksittäisten kuntien metsäerän laskentaperusteita. Kuntien ja valtion välisessä suhteessa määräytymisperusteiden muutos on kustannusneutraali. Näin ollen järjestelmän muutos ei koko maan tasolla muuta kuntien saamien yhteisöverojen määrää. Sen sijaan uudet määräytymisperusteet aiheuttavat osalle kunnista yhteisöverotulojen menetyksiä ja osa saa lisää yhteisöverotuloja. Rahoitusperiaatteesta ei ole nimenomaista säännöstä perustuslaissa. Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 9 artiklan 2 kohdan mukaan paikallisviranomaisten taloudellisten voimavarojen tulee olla riittävät suhteessa niihin velvoitteisiin, jotka niille on annettu perustuslaissa ja muussa laissa. Rahoitusperiaatteen tulee toteutua sekä valtakunnallisesti että yksittäisen kunnan tasolla. Verotulojen osuus kuntien tuloista vaihtelee suuresti. Kunnan verotulojen lisääminen tuloveroprosenttia korottamalla voi johtaa kuntakohtaisten tuloveroprosenttien vielä nykyistä suurempaan vaihteluun. Korkeimman ja alhaisimman tuloveroprosentin ero on vaihdellut viime vuosikymmenten aikana 4,00 ja 5,75 prosenttiyksikön välillä.

Alla olevissa taulukoissa esitetään kuntien yhteisöveron metsävero-osuuden metsäerän laskentaperusteiden muutoksen vaikutus valtionosuuksiin perustuva verotulojen tasaus mukaan lu-

kien silloin, kun uusi järjestelmä on täysipainoisesti voimassa ja vaikuttaa verotulojen tasaukseen vuonna 2021. Tarkastelukulmana on verotulojen ja verotulojen tasausten yhteisvaikutus kunnallisveroprosentin muutokseen.

Taulukot maakunnittain, kuntakoon mukaan sekä suurimmat saajat ja menettäjät

Metsäerän uusi laskenta ja siitä johdettu jako-osuus (vuoden 2017 kuntajaolla)
Metsätaloustmetsien ja luonnonsuojelualueiden metsien pinta-alat ovat samanarvoisia

Maakunnat	Muutos veroissa €/asukas	Laskennallinen	Muutos veroissa ja tasauksessa €/asukas
		vaikutus vero-%:iin €/asukas	
Uusimaa	0,1	0,00	0,2
Varsinais-Suomi	0,7	0,00	0,1
Satakunta	-0,5	0,00	-0,1
Kanta-Häme	2,1	0,01	0,4
Pirkanmaa	-0,1	0,00	0,0
Päijät-Häme	3,4	0,02	0,7
Kymenlaakso	-0,1	0,00	0,0
Etelä-Karjala	-0,4	0,00	-0,1
Etelä-Savo	-0,5	0,00	-0,1
Pohjois-Savo	-0,3	0,00	-0,1
Pohjois-Karjala	-0,2	0,00	0,0
Keski-Suomi	-0,3	0,00	-0,1
Etelä-Pohjanmaa	0,9	0,01	0,2
Pohjanmaa	-7,5	-0,05	-1,6
Keski-Pohjanmaa	-6,9	-0,05	-1,4
Pohjois-Pohjanmaa	1,2	0,01	0,2
Kainuu	-4,2	-0,03	-0,8
Lappi	2,2	0,01	0,4
Kuntakoko			
Alle 6 000	-0,1	0,00	0,1
6 000—10 000	-0,4	0,00	0,0
10 000—20 000	0,6	0,00	0,4
20 000—40 000	0,2	0,00	0,0
40 000—100 000	-0,5	0,00	-0,1
yli 100 000	0,1	0,00	0,0

Kunnat	Muutos veroissa €/asukas	Laskennallinen vaikutus vero-%:iin €/asukas	Muutos veroissa ja tasauksessa €/asukas	Asukasluku 31.12.2016
Suurimmat menettäjät (10)				
Lestijärvi	-32	-0,29	-6	811
Myrskylä	-29	-0,23	-6	1 986
Korsnäs	-23	-0,19	-5	2 171
Vöyri	-22	-0,16	-4	6 684
Kruunupyö	-21	-0,16	-4	6 620
Kristiinankaupunki	-21	-0,15	-4	6 727
Halsua	-20	-0,18	-4	1 219
Närpiö	-19	-0,15	-4	9 439
Uusikaarlepyy	-19	-0,14	-4	7 516
Maalahti	-18	-0,13	-4	5 517

	Muutos veroissa €/asukas	Laskennallinen vaikutus vero-%:iin €/asukas	Muutos veroissa ja tasauksessa €/asukas	Asukasluku 31.12.2016
Suurimmat saajat (10)				
Savukoski	62	0,48	12	1 044
Lapinjärvi	31	0,23	6	2 739
Hartola	28	0,24	6	2 924
Padasjoki	28	0,22	5	3 073
Sysmä	25	0,20	5	3 953
Inari	18	0,12	4	6 825
Inkoo	16	0,09	10	5 585
Loviisa	16	0,10	10	15 208
Kemiönsaari	16	0,11	3	6 872
Sodankylä	12	0,08	2	8 653

Uudistuksen vaikutukset kuntien talouteen ovat pieniä. Suurimpia menettäjiä ovat Lestijärvi ja Myrskylä, joiden korotustarve veroprosenttiin olisi hieman alle 0,3 prosenttiyksikköä. Suurin saaja on Savukoski kunnallisveroprosentin alentamispaineella mitattuna 0,48 prosenttiyksikköä. Maakunnittaiset ja kuntakoon mukaiset muutokset ovat vähäisiä, maksimissaankin vain -0,05 prosenttiyksikön vaikutus tuloveroprosenttiin.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Verohallinnon kanssa. Esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot Suomen Kuntaliitto ry:ltä, ympäristöministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriöltä, Verohallinnolta, Manner-Suomen maakuntaliitoilta sekä Luonnonvarakeskukselta. Esitys on käsitelty kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa.

6 Voimaantulo ja soveltaminen

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2019 alusta. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen ker-
ran verovuoden 2019 yhteisöveron jako-osuuksien laskennassa ja tilityksissä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

verontilityslain 5 a ja 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verontilityslain (532/1998) 5 a §:n 1 momentti sekä 13 §:n 4 ja 5 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 5 a §:n 1 momentti laissa 793/2016 sekä 13 §:n 4 ja 5 momentti lais-
sa 1317/2016, seuraavasti:

5 a §

Takuutilitys

Jos oma-aloitteisten ennakonpidätysten ja työnantajan sairausvakuutusmaksujen määrä kertymäjakson aikana on yhteensä vähemmän kuin 90 prosenttia kertymisjaksoa vastaavalle kuu-
kaudelle vahvistetusta työnantajasuoritusten vähimmäismäärästä, erotus tilitetään veronsaajille
takuutilityksenä. Takuutilityksenä tilitetään kuitenkin enintään määrä, joka vastaa veronkanto-
lain 7 §:ssä tarkoitetuille veroille kohdistamatta olevien maksujen ja käyttämättä olevien pa-
lautusten yhteismäärää kertymisjakson päättymispäivänä.

13 §

Yksittäisten kuntien jako-osuudet

Kunnan *metsäerää* laskettaessa perusteena käytetään maakunnittain laskettuja bruttokanto-
rahatuloja, jotka jaetaan yksittäisille kunnille siten, että maakunnan bruttokantorahatulot jaetaan
maakunnan metsätalousmetsämaan hehtaarimäärällä ja näin saatua maakunnittaista hehtaariarvoa sovelletaan sekä lakisääteisten luonnonsuojelualueiden että vanhojen metsien suoje-
luohjelman mukaisista valtion mailla ja 1 päivänä tammikuuta 1998 yksityismaista Kuusamon
yhteismetsän alueella sijainneisiin metsämaahettaareihin. Yksittäisen kunnan metsäerän las-
kentaerä määräytyy siten, että kunnan metsähehtaarimäärällä kerrotaan maakunnittain laskettu
hehtaariarvo. Metsävero-osuus lisättyä Metsähallitukselle ja sen metsätaloutta harjoittavalle
tytäryhtiölle maksuunpannalla kunnille tulevalla osuudella yhteisöverosta jaetaan yksittäisten
kuntien metsäeräksi näin saatujen kunnittaisten laskentaerien suhteessa.

Verohallinto toimittaa salassapitoa koskevien säännösten estämättä kullekin kunnalle tiedon
yhteisölle maksuunpannusta yhteisöverosta siltä osin kuin jako-osuuksien laskennassa käytetty
maksuunpantu yhteisövero kohdistuu tähän kuntaan. Verohallinto toimittaa salassapito-
säännösten estämättä lisäksi Suomen Kuntaliitto ry:lle tiedot yhteisöille maksuunpannuista yh-
teisöveroista kaikkien kuntien osalta ja Ålands kommunförbundetille Ahvenanmaan maakunnan
kuntia koskevat tiedot tietojen tarkistamista varten. Valtioneuvoston asetuksella säädetään niiden
yhteisöjen lukumäärästä, joiden osalta tietoja toimitetaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 ____ .
Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuoden 2019 yhteisöveron jako-osuuksia lasket-
taessa.

Laki

verontilityslain 5 a ja 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verontilityslain (532/1998) 5 a §:n 1 momentti ja 13 §:n 4 ja 5 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 5 a §:n 1 momentti laissa 793/2016 sekä 13 §:n 4 ja 5 momentti lais-
sa 1317/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 a §

5 a §

Takuutilityks

Takuutilityks

Jos oma-aloitteisten ennakonpidätysten ja työnantajan sairausvakuutusmaksujen määrä kertymäjakson aikana on yhteensä vähemmän kuin 90 prosenttia kertymisjaksoa vastaavalle kuukaudelle vahvistetusta työnantajasuoritusten vähimmäismäärästä, erotus tilitetään veronsaajille takuutilityksenä. Takuutilityksenä tilitetään kuitenkin enintään määrä, joka vastaa verotileille kohdentamatta olevien maksujen ja verotileillä käyttämättä olevien hyvitysten yhteismäärää kertymisjakson päättymispäivänä.

Jos oma-aloitteisten ennakonpidätysten ja työnantajan sairausvakuutusmaksujen määrä kertymäjakson aikana on yhteensä vähemmän kuin 90 prosenttia kertymisjaksoa vastaavalle kuukaudelle vahvistetusta työnantajasuoritusten vähimmäismäärästä, erotus tilitetään veronsaajille takuutilityksenä. Takuutilityksenä tilitetään kuitenkin enintään määrä, joka vastaa *veronkantolain 7 §:ssä tarkoitetuille veroille kohdistamatta olevien maksujen ja käyttämättä olevien palautusten yhteismäärää* kertymisjakson päättymispäivänä.

13 §

13 §

Yksittäisten kuntien jako-osuudet

Yksittäisten kuntien jako-osuudet

Kunnan *metsäerää* laskettaessa perusteena käytetään vuoden 2014 loppuun voimassa olleen valtioneuvoston asetuksen (1101/2011) mukaisia Suomen metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön alueyksiköittäin laskettuja bruttokantorahatuloja, jotka jaetaan yksittäisille kunnille niiden alueella olevien metsämaapinta-alojen suhteessa, perusteeseen ei kuitenkaan lueta kunnan metsäalueisiin kuuluvia tässä mo-

Kunnan *metsäerää* laskettaessa perusteena käytetään maakunnittain laskettuja bruttokantorahatuloja, jotka jaetaan yksittäisille kunnille *siten, että maakunnan bruttokantorahatulot jaetaan maakunnan metsätaloussäntämaahan hehtaarimäärällä ja näin saatua maakunnittaista hehtaariarvoa sovelletaan myös lakisääteisten luonnonsojelualueiden sekä vanhojen metsien suojeleohjelman mukaisista valtion mailla ja 1 päivänä tammi-*

mentissa tarkoitettuja luonnonsuojelualueita. Lisäksi perusteeseen luetaan arvioidut saamatta jääneet kantorahatulot lakisääteisten luonnonsuojelualueiden metsämaista sekä vanhojen metsien suojeluohjelman mukaisista valtion mailla ja 1 päivänä tammikuuta 1998 yksityismaista Kuusamon yhteismetsän alueella sijainneista metsämaista. Arvioidut saamatta jääneet tulot otetaan kuitenkin huomioon vain silloin, kun asianomaisten metsämaiden pinta-ala on Lapin läänissä vähintään 1000 hehtaaria, Oulun läänissä 500 hehtaaria ja muualla maassa 300 hehtaaria. Saamatta jääneet kantorahatulot määritellään vuosittain siten, että suojelualueiden metsämaan hehtaaramäärä kerrotaan varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 2 momentin mukaisesti vahvistetulla metsän keskimääräisellä vuotuisella tuotolla. Metsävero-osuus lisättyinä Metsähallitukselle ja sen metsätaloutta harjoittavalle tytäryhtiölle maksuunpannalla kunnille tulevalla osuudella yhteisöverosta jaetaan yksittäisten kuntien metsäeräksi näin saatujen kunnittaisten laskentaerien suhteessa.

Verohallinto toimittaa salassapitoa koskevien säännösten estämättä kullekin kunnalle tiedon yhteisölle maksuunpannusta yhteisöverosta siltä osin kuin jako-osuuksien laskennassa käytetty maksuunpantu yhteisövero kohdistuu tähän kuntaan. Verohallinto toimittaa salassapitosäännösten estämättä lisäksi Suomen Kuntaliitto ry:lle tiedot yhteisöille maksuunpannuista yhteisöveroista kaikkien kuntien osalta tietojen tarkistamista varten. Valtioneuvoston asetuksella säädetään niiden yhteisöjen lukumäärästä, joiden osalta tietoja toimitetaan.

kuuta 1998 yksityismaista Kuusamon yhteismetsän alueella *sijainneisiin metsämaahettaareihin*. Yksittäisen kunnan metsäerän laskentaerä määräytyy siten, että kunnan metsähehtaaramäärällä kerrotaan maakunnittain laskettu hehtaariarvo. Metsävero-osuus lisättyinä Metsähallitukselle ja sen metsätaloutta harjoittavalle tytäryhtiölle maksuunpannalla kunnille tulevalla osuudella yhteisöverosta jaetaan yksittäisten kuntien metsäeräksi näin saatujen kunnittaisten laskentaerien suhteessa.

Verohallinto toimittaa salassapitoa koskevien säännösten estämättä kullekin kunnalle tiedon yhteisölle maksuunpannusta yhteisöverosta siltä osin kuin jako-osuuksien laskennassa käytetty maksuunpantu yhteisövero kohdistuu tähän kuntaan. Verohallinto toimittaa salassapitosäännösten estämättä lisäksi Suomen Kuntaliitto ry:lle tiedot yhteisöille maksuunpannuista yhteisöveroista kaikkien kuntien osalta ja Ålands kommunförbundille Ahvenanmaan maakunnan kuntia koskevat tiedot tietojen tarkistamista varten. Valtioneuvoston asetuksella säädetään niiden yhteisöjen lukumäärästä, joiden osalta tietoja toimitetaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuoden 2019 yhteisöveron jako-osuuksia laskettaessa.
